

SRI A. K. ABDUL SAMAD.—Sir, already we have released the advertisement. Now, what I can do is that we can ask the Deputy Commissioner, who is the Chairman of this committee to convene a meeting urgently and see what best can be done.

SOME HON. MEMBERS.—Withdraw the advertisement !

SRI R. GUNDU RAO.—I just discussed this with the hon. Minister for Health. The Institution is a private one. So many legal aspects are involved for taking over the management of the said institution by the Government. I am also told that even the professors have filed cases in the Civil Court regarding their termination.

SRI B.B. SAYANAK.—They will withdraw the cases.

SRI R. GUNDU RAO.—Let them withdraw those petitions and then definitely the Government will use its good offices to see that they will be taken back.

PRIVATE MEMBER BUSINESS

Resolution regarding providing essential Civil amenities to people living in Slum areas of Bangalore City

† ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ (ಭಾರತಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಭಾರತದ ಉದ್ಭವನಗರ ನಗರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಇದು ಬರುಬರುತ್ತ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಭಾರತದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಗರವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಈಗ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒಂದೊಂದು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರೇ ಸದನದಲ್ಲಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ತಾವು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುರ್ತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಮ್ಮಿಂದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅವರು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಬರೆದು ಅವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒಂದೊಂದು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲವು ಕಂಪನಿಗಳಿವೆ. ಅವು ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ. ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಸೂಚಿಸಿ

ವವರು ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸ್ವಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಓಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿದೆ. ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯನ್ನು ಗಾರ್ಡನ್ ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ವಪ್ನ ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ, ಅದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಓಟ್ಸ್, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ನೋಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೋ ಕೂಡ ಬೆಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸ್ವಪ್ನ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಅಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓನರ್ಸ್‌ಗಳು ಆಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸ್ವಪ್ನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಇವೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಸಿ.ಒ.ಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಅಮೆನಿಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯದೇವರ್‌ವರು ಏನು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು ಇದರ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು (ಡೇಟ್ ಆಫ್ ಬರ್ತ್) ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಪ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಮೂನೆ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸೈಟ್ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಪ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಎರಡನೆ ನಮೂನೆ ಜನ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುವವರು. ಮೂರನೇ ನಮೂನೆ ಜನ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಓಟ್ ಕೊಡುವ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಕೇವಲ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮತ್ತು ಸಂಜಯಗಾಂಧಿಯವರ ಘೋಷಣೆ ಹಾಕುವುದು ಅಂದರೆ ರಾಕೇಟೆಯರ್ಸ್ ಇವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವಪ್ನಗಳಲ್ಲೂ ೭-೮ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಯಾರು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿ.ಜಿ.ಎ.ನಲ್ಲಿ ಕನ್ಸಿಡರ್ನ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ವಪ್ನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹವರಿಗೆ ನೀವು ಮಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಕೇವಲ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಇವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪುನಃ ವಾಪಸ್ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವು ಇವರು ಇರುವ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇವೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಲ್ಟಿ ಸ್ಟೋರಿ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳು ಇವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆನ್ಸಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಬೇಕು. ಯಾರು ಬೋಗಸ್ ಸೈಟ್ ಓನರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪೇಯರ್ಸ್ ರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟು ಕೊಡುವ ಜನ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಏನು ಅನುಕೂಲ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇದು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.....

It has become a vested interest of both of slum-dwellers and of the rulers. These vested interestes live on hopes. The Government and the authorities apparently also live on hopes. We have also some hopes of getting votes. This has become a marriage of two different kinds of hopes and as a result it has become a problem and this hope will live for ever and ever. And the city of Bangalore will

turn out to be a slum-city of this country. They are all residential areas of the earlier times. In this city we have slum erection companies. I do not think we have to follow the rest of the world in the erection of slums. Anyone who wants or put up a slum, Bangalore can supply the technique, political knowhow, the financial knowhow, moral knowhow, all knowhows, everything can be provided by Bangalore. I am quite sure that these companieswalas, are in good company. Apparently the Government does not want to do anything about these slums and the companies. I repeat my earlier suggestion, final suggestion. Let the C.O.D., be put on the job of finding out who erect these slums; whether proper amenities have been provided to these slum-dwellers. Let there be a cut-off date as in the case of Assam in respect of these slum-dwellers also. We should discourage this racketeering, whether we get votes or no votes from these slums. Unless we discourage this racketeering a majority of our populations will keep on suffering and paying for their amenities. I urge upon the Government to put the C.O.D., on this job and see that this racketeering in slum is removed and amenities given those who deserve. Thank you very much, sir,

೧೧-೩೦ ಅ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಜಯನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೧೨೦-೧೩೦ ಇದ್ದಂತಹ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ೪೩೦ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ೪೩೦ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳ ಆಡಳಿತ ಕೆಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಎರಡನೆಯದು ಬೆಂಗಳೂರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ. ಮೂರನೆಯದು ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್, ಬೋರ್ಡ್ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದವುಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವೆ. ಹಿಂದೆ ಏನೂ ಮಾಡಿದರೂ ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಊರಿನ ಹೊರಗಡೆ ಒಂದೊಂದು ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವೊತ್ತು ೧೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯಂನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾರತ್ ಟಾಕೇಸ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. ಇವೊತ್ತು ಆ ಸ್ಲಮ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಬಡಾವಣೆಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸ್ಲಮ್ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋದಂತಹ ಸ್ಲಮ್ ಏರಿಯಾದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೈಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಒನ್‌ರೂಮ್ ಕೊಡದೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೈಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಪಾಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೋದಂತಹ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಪುಡಾಂಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹಣದ ಪ್ರಯೋಗ ಕೂಡ ನಡೆದು ನಿಜವಾಗಿ ಸ್ಲಮ್‌ನಿಂದ ಹೋದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ೩-೪ ಜನಗಳು ಹೋಗಿ ಒಂದು ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸಗಿದವ್ವಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮೊದಲು ಯಾರು

ಹೋಗಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸೈಟು ಇರುವುದು ಕೇವಲ ೨೦ x ೩೦ ಅಡಿ ಪ್ರದೇಶ. ಈ ಆಳತೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರ ವಾಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ೩-೪ ಮಂದಿ ಒಂದು ಸೈಟಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಹೋದಂತಹವರಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಸೈಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಶೌಚಗೃಹ ವರ್ಗಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸೈಟಿನಲ್ಲಿ ೪-೬ ಜನಗಳು ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೌರಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಚರಂಡಿ ಪ್ಲವಸ್ಕ್ವೆ, ಕಕ್ಕಸ್ಸು, ದೀಪ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ೩-೪ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ಇರುವ ಜಾಗಗಳು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಇದು ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮದಲ್ಲ, ನಮ್ಮದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸ್ಲಮ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೌರಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವರ್ಷ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ನವರು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಆಡಳಿತದ ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಕೆಲವಾರು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು, ದೀಪ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪೌರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಅವರು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಅವರು ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವರು ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಲ್ಲಿ, ದೀಪ, ರಸ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಲ್ಲಿ, ದೀಪ, ರಸ್ತೆ, ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು, ಕಕ್ಕಸುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆವಶ್ಯಕವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ರವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇಗ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ: ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪೌರಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಲಮ್ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ೩-೪ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಗೆ ಕೊಡಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮಾಣವೆಣಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರದ್ದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಒಳಗಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇರುತ್ತಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಇವರೂ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತಿಯವರೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೯೬೪ ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೪ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನೂ ಇವರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಒಳಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅವುಕೂಡ ಸ್ಲಂಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ನಂತರ ಇವರ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡ

ಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿ ಸ್ಟೋರೀಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಡ್ಡೋ ಸ್ಟೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟಂಕ್ವಿಯರನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲ್ಟಿಸ್ಟೋರೀಡ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟದೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಿರತಕ್ಕವರು ಕೂರಿಗಾರರು. ತುಂಬಾ ಬಡವರು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಾರರು. ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಂದ ಸಂಪಾದನೆಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಏನಾದರೊಂದು ಉಪಕಸಂಬಂಧ ಅದಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಾಲು ಮಾರುವುದು, ಹಸುಗಳನ್ನು ಸೂಕುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಕಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯಂ, ಜಯನಗರ ಮತ್ತು ರಾಜಾಜಿನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಗೃಹಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅನೇಕರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಕೆಳ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಥವಾ ಇವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹಾಗೆ ನಿಬಂಧನೆ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಉಪಕಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಮಾಡಿಯೋ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಇವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಡ್ಡೋ ಸ್ಟೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೊಂದು ಸ್ಟೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗುಟ್ಟುಂಜನೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಆದರೆ ಅದು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಟೇ ಬಂದು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಂಥ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಇವರ ಉಪಕಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ನಿರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಹಿಂದೆ ಏನು ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ಜನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಓನರ್‌ಷಿಪ್ ಸ್ಟೆಟುನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಕೊಡುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಇವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ಟೆಟುನ್ನು ಪಡೆದು, ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಾರಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕುವುದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಚಾರ ಜನ ನಾಲ್ಕೈದು ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತಾವೇ ಆ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಜಾಸ್ತಿ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಮಾರುವುದೋ ಅಥವಾ ತಾವೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ೧೨೦-೧೩೦

ಇದ್ದ ಸ್ಥಂಭಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಂದು ೪೦೦ ರಿಂದ ೪೩೦ ರವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇಂಥ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರಿಗೂ ಪ್ರಶ್ನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮೆದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಹಬಂದಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಯಿದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಸಮಗ್ರವಾದ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾದೀತು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಇವರಿಗೆ ಸೈಟುಕೊಡುವುದು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮದ್ದುಮರ್ಶಿಗಳ ಕೈವಾಡ ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಸಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಡ ಜನರ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಇವರ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟಿಂಗ್‌ರಾದ ಮೈಖೇಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಧ್ಯಮರ್ಶಿ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಸಿ. ಬಿ. ಡಿ. ಗೆ ರೆಫರ ಮಾಡಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿ. ಈ ಸ್ಥಾನ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಮತ್ತು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೇರವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳು ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪುಡಾರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹುಡ್ಕೋ ಯೋಜನೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗಲ್ಲ ಅಲ್ಲೇ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜೊತೆಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರೇ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಶೌಚಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ-ಗಂಡಸರ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶೌಚಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ನಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರುಗಳನ್ನು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಭಾರುರೂಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಾಂವೆಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾವಲು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅವು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಸ್ತಿಯೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸಾವಿರಾರು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೆಳಗಿನ ಹತ್ತೊಪರೆಗೊಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡೂವರೆಗೊಮ್ಮೆ ಹಾಜರಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ಬಳಿಕ ಅವರು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರರಲ್ಲಿ ೫೦ ಜನ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನುಳಿದ ೫೦ ಜನ ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಬಂದು ರಜು ಹಾಕಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಹೊರತು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಬಾತ್ ರೂಮ್ಸ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಡುವಂತೆ ಜರೂರಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲೂ

ಸ್ತಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವರು. ಅವರಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಮತ್ತು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ನವರು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು, ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಒಳಗಡೆ ಇರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕ್ರಮವಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹುಡ್ಕೋಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಸ್ತಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಹೊರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ೨೦-೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇರಲಿ ಎಂದು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಇರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ತಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜೊತೆಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ನೀವೇ ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದಾಗಲೀ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಆಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮುಂದೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಳೆಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ (ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ) ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಕು. ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರವರು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವತಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದು ಖಾಸಗೀ ಸದಸ್ಯರ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಕು. ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳ.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದಲೇ ಜನರು ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾರಾರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳು ಸಿಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಇವತ್ತು ಬಂದು ವಾಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಲ್ಲ ಸೈಟುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆಂದು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬಿ. ಡಿ. ಎ. ನವರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸೈಟು ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಡ್ತೆ ತರದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಕೂಡ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಮನಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರೀತಿಮ್ನನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರು; ಮತ್ತು ಕಮೀಷನರ್ ಫಾರ್ ಪೋಲೀಸ್ ಇವರ ಗಮನವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಮೀಷನರ್ ಹೊಸ ದಾಗಿ ಬಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವವರನ್ನೆಲ್ಲ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸ್ ನವರಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತಡೆ ಹಾಕಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇವಲ ೩

ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ೨ ಸಾವಿರ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಇನ್ನು ಬಿನ್ನಿ ಗಾರ್ಡನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಂದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅಡ್ಡಿನಿಷ್ಟೇಟರ್ ಮುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿಸಿ ಚೊಕ್ಕಟ ಮಾಡಿಸಿ ಬಂಪರು. ಆದರೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ರಾತ್ರಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಬಂದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿದ ಕೊಡಲೇ ಅಡ್ಡಿನಿಷ್ಟೇಟರ್ ರವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನೀವು ಬಂದು ಚೊಕ್ಕಟ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ರಾತ್ರಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಅದು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಫೋಲೋಸಿಂಗರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಬಿ. ೨.ಎ ನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಸೈಟು ಮನೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ೩-೪ ಸ್ಲಂ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸ್ಲಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ನಾನು ಒಂದೇ ಸ್ಲಂ ನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಡೆಯೂ ಮನೆ ಯಾಗಲೀ ಸೈಟಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇಷನ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12-00 ಮಧ್ಯಾಹ್ನ.

ಇನ್ನು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಿಂದು ಕಳಾಸೀಪಾಳ್ಯಂನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಫೋಟೋ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಈ ಸ್ವೀಪರ್ಸ್ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದವರು ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅವರವರ ವೈಕಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಾರಿಟಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡದೆ ಫೋಟೋಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾರಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಫೋಟೋಗಳನ್ನೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕಂಪೆಂಟಿ ಎಲ್ಲಾ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ಈ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಿಂದು ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಗವಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಜನರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾದೀಲಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾರ್ಪರದವರು ಇವರಿಗಿಂದು ಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲಗಳೆಲ್ಲಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇವರಿಗಿಂದು ಕಾರ್ಪರದವರು ಮಾಡುವ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆಗೇರಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪುಂಡುಪೋಕರಿಗಳು ಕಳ್ಳ ಕಾಕರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ರೋಗರುಜಿನಗಳ ತೊರೂರಾಗಿವೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳು ಹರಡುವುದು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೇ ಆದಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಶುದ್ಧವಾಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ನೀರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಡ್ರೈನೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೫-೬ ಸಾವಿರ ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲ್ಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಶೌಚಿಗೃಹಗಳ ಅನುಕೂಲವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಅನಂದಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೂ ಕೇವಲ ೩-೪ ಶೇಜಿಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಲು ೩ ಜನ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರು ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ೩ ಜನರು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯ? ಮತ್ತು ವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಲಿ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಜ್ವರದಿಂದ ನರಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ಏಕೆ ಕೈ ಅವುಗಳು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು? ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಲಾಭವಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಜನರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಓಟುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು, ಆ ಸಮಯದಿಂದಲೂ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಪರಿಹಾರ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಒಂದರಲ್ಲಿಯೇ ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾಗಿ ೪೦೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ೭೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು? ಇವುಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟು, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇವಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ೪೮ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಂಥ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮುಂಬೈ, ದೆಹಲಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವೇಶ್ಯಾಗೃಹಗಳಿಂದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಎಂ.ಒ. ಬರುತ್ತದೆ. ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಕಳು ಹಿಸುವವರು ಯಾರು, ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪಿ. ಅಂಡ್ ಟಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರೆದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದೇರೀತಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ನೆಲೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸರು ಪಾಮೀಲು ಇಲ್ಲದೆ ಇದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತು ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹತ್ತಿರ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಕಾರು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಾಹನಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಮಾಮೂಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ-ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗವನ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ೧೦-೧೨ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಗಳಿವೆ ಇವುಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪೋಲೀಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಮಾಮೂಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಕುಡಿದು ಸಾಯಲಿ, ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲಿ ಬಂದರೆ ಸರಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜನರು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಕುಡಿಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶುಚಿತ್ವವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆ ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಳು ತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿ ರುವ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ,

ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ನಡೆಯಲು ಇದೇ ಕಾರಣ ಆದಕಾರಣ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆಸಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಂತಿನಗರದ ಹತ್ತಿರ ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ಕಛೇರಿ ಇದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಡಬ್ಬಲ್ ರೋಡ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲಾ ಸಶ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ತೆಗೆದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲು ನಿಮ್ಮ ಎಕ್ಸಿಜ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಏನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಮುಚ್ಚಿ ಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರನ್ನು ಉದಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಿನಗರದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ಕಛೇರಿ ಎದುರುಗಡೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ವೇಶ್ಯಾಗೃಹವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಕೆಂಪ್ಟೆಯೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತು ಈ ವೇಶ್ಯಾಗೃಹದ ಬಳಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಮರಾಠೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಏಕಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಪಂನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನೈತಿಕ ಕೃತ್ಯಗಳು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಏನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಇದು ಹರಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಏರಿಯಾವನ್ನು ರೆಡ್ ಲೈಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಕರೆಯಬಾರದು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರವೀಣ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಇಂದಿನ ನಗರವನ್ನು ಸಹ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯ ಬೇರೆಯಾದ ಕಾರಣ ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನಿಪೂರಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಬರುವವರು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಸೌಧ ನೋಡಲು ಬರುವವರು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗಲೀಜು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಹುಣಿಸೆಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಪಾನಿಪೂರಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವುದು ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಳಕು ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ರುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಕಳೆಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾನಿಪೂರಿ ಮಾರಾಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಬಂದ ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ

ಗವನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿಯ ದೃವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವಿನೋಬಾನಗರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊಳಚೆಯ ಪ್ರದೇಶ. ಇದು ಭಾರತ್ ಟಾಕೆಸಿನ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇದೆ. ಈ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ೧೫ ಸ್ಲಾಂಗುಳು ಇವೆ. ಈ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಗೋರಪ್ಪ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ಪಾಯಾಮ ಶಾಲೆ ಇದೆ. ಈ ಸ್ಲಾಂಗುಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಒಂದಾದರೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ತೆರೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೇ ಸ್ಕೂಲು ಎಂದರೆ 'ಮೈ ಸ್ಕೂಲ್', ಅದೂ ಕೂಡ ಪ್ರಿವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚುನಾಯಿತಳಾಗಿ ಬಂದೆತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ತಾವು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ತೆರೆದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಂಪೌರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಆಮೇಲೆ ಇತರ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳು ನಮಗೆ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು; ನಾವು ತೆರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯದಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸೇಚ್ಚಿ ಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನೀವು ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಶೌಚಗೃಹಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಶೌಚಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಟ್ಟಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಶೌಚಗೃಹಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಅದು ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಂಗಮತ್ತು ಎನ್ನುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಏಜೆನ್ಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗುಡಿಸಲು ವಾಸಿಗಳಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಹಣವನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕಿ ಇವತ್ತು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಂದೆ ಕೂರಿಸಿ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಏಜೆನ್ಸಿ ಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಂಥ ಲೀಡರ್‌ಗೆ ನೀವು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ೮ ಮನೆಗಳು ಇವೆ. ಇವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವತಿಯಿಂದ ವಿನೋಬಾನಗರದಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮಗನ ಹೆಸರನ್ನಲಿ ವಿನೋಬಾನಗರದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸೈಟ್ ಅಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗುಡಿಸಲು ವಾಸಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರಿಗೂ ದಂಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗುಡಿಸಲು ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗುಡಿಸಲು ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರ ಏಜೆಂಟರು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸೈಟ್ಸ್ ಯಾರಾರ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರಿವರಿಗೇ ವಿತರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸೈಟನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡ

ಬಾರದು. ಈ ಪರ್ಟ್‌ನೇಟ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಡಿಸಲುವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು. ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪರ್ಟ್‌ನೇಟ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಪೀಕರ್ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ ನೀವು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಪತಾರ್ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಠರಾವು ಏನಿದೆ ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಉಳ್ಳಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ. ಬಹುಶಃ ಬೆಂಗಳೂರುವಾಸಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಸೆಳೆಯುವುದೇ ನಾನು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಗರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕೆಲವುಕಡೆ ಗಟಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡಮಿರಿವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಓಣಿಯೂ ಸಹ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ ಒಂದು ಕಡೆ ರಬಕಮಿ ಎಂಬ ಊರು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೇಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಡತನದ ರೇಷಿಯೋ ಕೆಳಗಡೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಊರು ಸಮೀಪದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸುಮಾರು ೧೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಈ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಂಥ ನೀರು, ವಾಡಿಕೆ ಕುಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದಂಥ ನೀರು ಸುತ್ತಲೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇಂತಹ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನೀರು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಹೊಲಸಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ಇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬಂದಿದೆ. ಎಂದು ತಾವು ಬಚ್ಚೆನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಒಂದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮತೋಲನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಗಮವಾದದ್ದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನ ವಾಸಮಾಡುವುದು, ಮುಂದಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಉಳಿದುದರಲ್ಲಿ ತೆಂಗುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು, ಹಿಂದುಳಿದ ಬಡಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸದನವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದು ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸುಂಬೋರ್ಡ್‌ನೂರಕ್ಕೆ ಲಿಂರಪ್ಪ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಸಸ್ತ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮಾತನಾಡಿ ರತಕ್ಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರರು ಮತ್ತು ಕು. ಪ್ರಮೋದವರರು ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ವಿದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿರತಕ್ಕವರಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಇವೆ. ಪೆಂಡೆನಲ್ಲೂ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಇವೆ, ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ವಂಗಳನ್ನೂ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ವಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಂಡಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ರವುದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಳಕಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಶುಚಿದ ಸೌಲತ್ತುಗಳು, ನಿರೀನ ಸೌಲತ್ತು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಲತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಡರ್ಬಿ ಸ್ಪ್ರಿಂಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ವಂಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ವಂಗಳಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಂದರೆ, ನಾವು ಅದರ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಜನ ಏನಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಗರಗಳನ್ನು ಸೌದ್ಯಗೀತತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆ ಸೌಂದರ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ಭವವಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್, ಟೋಕಿಯೊ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾರಿ ಸೌಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ, ಆ ಸೌಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೈರ್ಯದಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಂಚತಾರಾ ಹೊಟೆಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಶಾರ್ಟ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಹಾಕಿ ನುಣುಪಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಸುಂದರವಾದ ತೋಟಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹೆಬಲ ಇದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಮನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ, ಅಡಿಗೆಮನೆ ಮಲಗುವ ಮನೆ. ಕೆಕ್ಕಸು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ, ಕೃಷಿ ಮಿರ್ಚುಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕವರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ವರಾಗಿರಲಿ ದುರ್ಬಲರಾದವರು, ದಿನನಿತ್ಯ ಗೌರವಮಾತವಾಗಿ ಬದುಕತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಲಸುಗಳು ಏನಿವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುಕಿಕೊಂಡು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿಮ್ದ ಅಥವಾ ಕು. ಪ್ರಮೋದವರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಹುಡುಗಿಯರು ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂಥಾ ಕಡೆ ಬರುವುದುಂಟು ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಕತ್ತರಿಸಿ ವಹರಿದು ಹೊಡೆದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೇವನವಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವಾತಾ ವರಣ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳು, ಅರ್ಥಿಕ ವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರತಕ್ಕವು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಪತ್ತಾರವರರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ನಗರದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಜನರ ಕೀರಿಗೆಗಳೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರುವುದಾದ ಗಾಳಿ, ಶುದ್ಧವಾದ ಸೂರನ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬಯಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಧ್ಯಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕರ, ಮರಿ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳೆ ಅಂದರೆ. ಅದು ಸಾಮಾ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳು ಏನಿವೆ, ಆ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾರೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರರು ಏನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದತ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಂದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆಯೇ. ಹೊರತು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬದುಕುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದತ್ತೆ ಕೊಡ

ಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಓಟ್ಟಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಹೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ತಕ್ಷಣ ವಾರ್ ಪುಟಿಂಗ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣರವರು ಸ್ಲಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ, ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕಂಡು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪೊಲೀಸರ ವಿಷಯಾಗಿ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಸುಪರ್ದುವಾಗಿ, ಜಿನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ವಿಲ್ಲ. ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರು ಒಂದಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಡೆಯಬೇಕು. ಪೋಲೀಸರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಸ್ ಒಂದಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಇದ್ದೇವೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸ್ಲಂಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧೨-೨೦ ಏ.ಎಂ.

ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸುಂದರವಾದ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಘಟಕಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ವಲಸೆ ಬರುವಂಥಾ ಜನರನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪತನವು ಏನೂ ಆದ್ದೇ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪಟ್ಟಣಮುಖ ೧೦ ಎಕರೆ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರೂ ಸಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಬೇರೂರು ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು ವಲಸೆಯಾದರೂ ಮಿಲಿಟರಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹಳ್ಳಿಗರಭಾವನೆ. ಇವತ್ತು ೧೦ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೂ ಎರಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಸುಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊನೆಗೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೇ ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು, ಕೆಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣ ಸೇರು ಎನ್ನುವ ಗಾಢಯೆ ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿವಾನೆ. ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಹೋಗಿರಲಿ. ರೂಮ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದು ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಕೊಳಚೆ ತ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ವ್ಯಕ್ತಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲೀಸರವರು ಹಳ್ಳಿಗರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗವಸಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೂವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಗಡೆ ದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರೇನಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಮಾಲಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಸನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೂ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡ ವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದರನ್ನು ಅಶೋಕ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಬರೀ ಕ್ಯಾನ್ ಪಾರ್ಕ್, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಎಂ.ಜಿ.ರೋಡ್ ತೋರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಮಾಧಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ಅಂಥವರನ್ನು ಅಶೋಕ್ ಹೋಟೆಲ್, ಥ್ರಿ ಸ್ಟಾರ್ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೇ ಇರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೇಜಾವಾನಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೆ ಅದು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾಡ್ ಸಹ ಇವತ್ತು ನೀವು ಅಶೋಕ ಹೋಟೆಲ್, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರ್‌ಗಳ ಮಾಲೀಕರ ಮುದ್ದಾರಿ ಇಂಥವರ ಇಂಪ್ರೂವ ಮೆಂಟ್ ಗೋಸ್ಪರವಾಗಿಯೇ ಹಣ ಖರ್ಚುಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಥವರಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಕುಲೇಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ, ತಿರುಗಿ ವಾಪಸ್ಸು ಅವನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ರಾತ್ರಿ ಬಸ್ಸುಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೂ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸುಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಊರು ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ

ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ನಾವು ನೀವು ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೦ ಶಿಲ್ಕಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ಚೀಪಾಗಿ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಸೋಪು, ಚೀಪಲು ಎಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರ ಅವನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ರೈತರು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಂಗಲು ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ಸ್ವಂತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಬೇರೆ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಂಬೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕೂಡಲೇ ರೈತರು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಂಗಲಿಕ್ಕೆ ಗೃಹಗಳನ್ನು, ಇಲ್ಲವೇ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಇವತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ದುಡ್ಡು ಏನಿದೆ, ಒಬ್ಬ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ರವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ತೋಟವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ಪರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೧೦-೨೦ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ತೋಟವನ್ನು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಗಳವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಡೆಗೇ ಹೋಗಲು ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ವತಾವರಣದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಗಳವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉರಗುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ನನ್ನ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹೇಗೇ ಹೇಗೋ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಯಾಗಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವೇನಿದೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತಾವು ವಾರ್ ಫ಼್ಯಾಂಕ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೃಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೊಂದು ಅನುಮಾನವೇನೆಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವವರೇ ಇವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಪೋರ್ಟರ್ಸ್.

(ಅದೃಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.)

ಓಟ್ ಬ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಅವರೇನೆ. ಚುನಾವಣೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ರಾತ್ರಿ ರಾತ್ರಿ, ಯಾರ ಮುಖಾಂತರ ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೂಡಲೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕ್ಯಾನ್ರಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಓಟ್ ಹಾಕಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವಂತಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಏನಾದರೂ ಸ್ಲೆಂಗಳಲ್ಲಿರುವವನ್ನು ಕೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಬರಿ ಚುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಆಗ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅವರು ಓಟು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅವರು ಓಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯು ಎಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾದರೆ, ಸ್ಲೆಂಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬರತಕ್ಕವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಸಹ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಬೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಮತ್ತು ಸ್ಲೆಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಮೌನ್, ಅದೃಕ್ಷರೇ, ಏನು ಈ ಒಂದು ಸ್ಲೆಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಎನ್ನತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ರಾಂದೇವ್ ರವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೇ ನಾಗರೀಕರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ನೀತಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ದಿನದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊಡ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ ರವರು ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಂಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೇನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ದಿನದಿನೇ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಈ ಸ್ಥಂಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಉದ್ಭವಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿನಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತೂ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ದೋಷವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮೊದಲಾ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪವಡುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಜನರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ವಾಸಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಾದರೂ ಆ ದಿನದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೇಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಗಳೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವುದು ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನ ಸಂದಣಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆ ಕಛೇರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು? ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿರುವವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆಯೂ, ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆಯೂ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇನಾದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾದ ವಾದವೇ ಸರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೀವೇನಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಬಿ. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೇ ಬೇರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ

ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲಾಖಾ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಡಕಿದೆ ? ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಏನು ? ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದವರು ಒಣ ರೊಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ಕಂ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇವತ್ತು ತಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ; ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಡೀ-ಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ.

SRI H. GANGADHARAN.—Why are you allowing concentration of all the Departments in Bangalore City itself? Can you not put some departments in other District Headquarters? ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿಯೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, pollution is increasing which creates lot of problems in the City.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ನಿರಂದ್ರೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಿರಂದ್ರೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಾವುದು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಒಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಈಗ ೫೨ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸದ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕ : ಎಸ್. ಪ್ರವೀಳ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಇವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಪ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇರುವವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು, ಗಾಳಿ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮುಂದೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತವೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಬೇಕಾದ hospital facility, living facilities, water facilities etc, should come at the cost of that industry. ಹಾಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯೇ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಲಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಬಿಡಿಮಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಕೈ ಒಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಕೇಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಖಾಲಿ

ಇರತಕ್ಕ ಜನನಿಬಿಡ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಂಡಿಸಲುಗಳು ಬರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಲಾಗಲೀ, ಬಿಡಿ ನಲ್ಯಾಗಲೀ ಸಮರ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲವೆ? ಬಹುಶಃ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಮರ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಗಂಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಕಣ್ಣು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನ ಪಡೆಯಿಲ್ಲ? ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಭೆ ಇರಬೇಕೆಂದು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅನುಮರ್ಥದಿರಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ವಂತವೆಂದು ಕ್ರಿಯೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗಮನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಬಂದು ಅಣೆಬಿಡುವಿಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಭಾವ ದೈವಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಭಾವ ದೈವಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೆ ಏನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದ ನಿಜವಾಗಿರುವ ಅದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ. ಎಲ್ಲ ದೈವಿಯಿಂದಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮಾತು ತಪ್ಪೇಂಬುದು ಬರೀ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ ಉಗ್ರವಾದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಗಡುವು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶದ ಊರು ಎಂಬ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಏನು ಬಂದಿದೆ ಇದನ್ನು ಅಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ಸೆಲಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಶರಣನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಂದು ಮೈ ಎಂ ಸಿ ಎ. ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಆಗಿದ್ದಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಖಜಾನೆ ಇಂದಿಗಾಗಂಧಿಯವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಂತರ ಏನಾಯಿತು ಆವರು ಏತಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಳಗೆ ದಿವಸದಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಗರವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮನನೊಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿಡು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ, ನಗರ ಸಭೆಯಾಗಲೀ, ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮಾಂಡಲಿಯವರಾಗಲೀ, ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಂತವೇ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕೀಮಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್. — ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿಧಿ ಎಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿರಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ತಿಳಿಗೇಡಿತನವಾದೀತು. ಅವರು ಒಂದು ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕೊನೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಅಖಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊನೆವರೆಗೂ ಬಿಡದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೇಳುವವರು, ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಆಗಬಾರದು. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಖಾಯಿಲೆಗಳು ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಖಾಯಿಲೆಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ತರಹ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ಇರುವವರೆಗೂ ಖಾಯಿಲೆಗಳು, ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಮುಂದೆ ಒರವವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಭಟ್ಟರ ಇಳಿಸಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್ ಎನ್ನು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಿರುತ್ತಮವಾಗುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮೊದಲು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಾಗಿದ್ದು ಅದು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಮೂರೂ ಬೆಡ ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಮಂಡಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಶಾಹಿ ರಾಜ್ಯ ಇತ್ತು. ದೊರೆಯ ಮಗ ದೊರೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಒಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ರಾಜ್ಯ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ ವಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಕಾಯಿಲ್ ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಈಗ 30 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿವೆ ಅಂದವೇಲೆ ನಾವು ನಿರ್ಮೀಯರೇ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು, ಹಾಗಲ್ಲ. ದೇಶ ಬೆಳೆದಹಾಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬೆಳೆದಾಗ ಅದು ಚಿಂದವೇನೋ ಇದು ಚಿಂದವೇನೋ ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೇನೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದೇನೋ ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮಾನವನ ತಲೆಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಗತಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ನಿರ್ಮೂಲನಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ತಕ್ಷಣ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸೂಳೆಯರು ಇರಬಾರದು, ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಬೇಕು, ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ತಂದರೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸೂಳೆಯರು ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಲಾಟ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇರುತ್ತವೆ, ಅದು ಯಾವಾಗ ಹುಟ್ಟಿತು, ಯಾವಾಗ ಕೊನೆಯಾಯಿತು, ಯಾವಾಗ ಬದಲಾಯಿತು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು

ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂತರಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲೇನಾಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಇದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೂಗು ಅಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಗರಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಪಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದನು ಎಂನಿಸ್‌ಕ್ವೆನ್ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿ ಹತ್ತಿ ಹೋಗುವಂಥ ಬುದ್ಧಿ ಪಂಚರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪಿ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮಂಡಳಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಮೂರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ಸಾಲದು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಕಾರಣ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎರಡನೆ ಕಾರಣ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ೧೬ ಸ್ಥಳಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಮೂರನೇ ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗದೇ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು.

೧-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಒಂದು ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ 'Slum' ಪದಕ್ಕೆ "ಹೊಲಗೇರಿ" ಎಂದು ಅರ್ಥ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. This is the worst of the dictionary meaning ಇದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಯಾರೋ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಬರೆ ದಿರಬೇಕು. 'Slum' ಎಂದರೆ ಹೊಲಗೇರಿಯಲ್ಲ ಹೊಲಸು ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳ ಸಮೂಹ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ Slum ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾನೆ, ನರಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇರುತ್ತಾನೆ, ಬೋರೆಗೌಡ ಇರುತ್ತಾನೆ, ಮೆಕ್ಕಟಪ್ಪ, ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಸೀತಾರಾಮಶೆಟ್ಟರು ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇದರ ಅರ್ಥ ಎಂದರೆ, ಕೆಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣ ಸೇರು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಜನಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಹೇಗೆಗೋ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಗುನಗುತ್ತಾ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಎಲೋಪಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಗುನಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉದ್ಯವ ವಾಗುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಐಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಕಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕೊಡಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮೂಲಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಸವರುವ ಮಾತು ಬೇಡ. ಈಗಿರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಲು, ಹಾಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ, ನಂತರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಕಾಲೋನಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯದ ದಿನವೆಂದು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಎರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ತಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಬಹುದು. ಒಂದು ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರ್ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಮನೆಯಾರು ತಾವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ನಗರಸಭೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಲಿಯಾಗಲೀ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಮುಂದಿನ ದಿನ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆಯು ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧-೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದು.

The House adjourned at Five minutes past One of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 16th June 1980.